

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

MURAKÖZ

ENHETÉBELI ÁRAK:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 kor.
 Negyed évre 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Telefon szám 34.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitlittor petitsora 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajlagdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

A miből élünk!..

Mindenről beszélünk, politikáról, társadalmi rendről, színházról, művészetéről, illéről, illetlenségről, élelmességről élhetlenségről, szóval mindenről, ami érdekel s közben elfeledkezünk arról, ami a legfontosabb, arról, amiből élünk, vagy jobban mondva arról, a miből koplalunk.

Mindent alaposan megvitatunk, gyűléseket tartunk, ankelezünk, sőt utána banketezünk s ezalatt országunk munkásnépének javarésze kivándorolni kénytelen e hazából, mely száraz kenyérnél egyebet nem tud néki nyújtani. Az ország lakosainak nagy százaléka esik évenként martalékaul e gyógyíthatatlannak látszó rákfenének, a kivándorlásnak.

S miért mindez? Mert semmi figyelmet annak, a miből élünk, nem szentelünk. Másod, sőt harmadrangu kérdések fölött parlament s társadalom napok, hónapok, sőt évek hosszág elvitalkozik s az iminens érdekeket védő dolgok ezalatt elpihennek, a munkás nép pedig messze távozik hazájától, idegen országok érdekét védő munkára használva fel, tetterős megbízható karjukat.

A nép érdekeit szolgáló intézményekre senki sem gondol. El vagyunk foglaltva túllontul neveltséges közjogi vitákkal, amelyeknek meddő, haszontalan időlecsértése a fontos és gazdasági szempontból elsőrangú intézkedések megtételét hátráltatják.

A magyar ember kivándorlásának, a nehéz megéltetési viszonyoktól eltéktintve, elsősorban a földéhség az oka. Az egész magyar Alföldön talpalattnyi földet sem találunk, melyet bármily pénzen is meg lehetne szerezni. Latifundiumok, papi birtokok, nagybirtokok képezik annak javarészt. S ezek vagy egyáltalában okiratilag el nem adhatók, vagy oly nagy tökések kezeiben vannak, hogy azokból való megszerzésnek még csak a reménysege sem sugárzik a magyar földmívelő felé.

Ez tehát sarkalatos okozója a túlságos nagy kivándorlásnak, melynek statisztikai adatok szerint a mi országunk a legnagyobb százalékát nyújtó szállítója.

A viszonyok rosszabbodása, a pénzérték devalvációja, természetszerűleg maga után vonta a kivándorlás nagyobbodását. De a megéltetési viszonyok megnehezítése egyben a munkabérek emelkedését is maga után vonta s így ez az ok sokkal kevésbé járult hozzá a kivándorláshoz, mint inkább a fennebb említett földéhség s annak ki nem elégíthetése.

S ahol a bajnak külforrása van, ott kell azt gyógykezelnie. Ha mi majd többet foglalkozunk azokkal, akikből élünk s több alkalmat adunk nekik arra, hogy könnyebben megszerezzék azt, amiből élnek, akkor talán remélhetjük a magyar társadalom

erősödésének, a magyar faj supremáciáját előmozdító népességi szaporodásnak mielőbb való fellendülését.

De legelsősorban olyan intézkedésekre van szükségünk, hogy a lekötött földterületek felszabaúljának. El kell törülni a latifundiumok elidegeníthetlenségének jogát. Adjunk alkalmat az eladósodott latifundium birtokosnak, hogy jó áron túladhasson azon a hatalmas földterületen, melynek művelésére sem elegendő anyagi tőkéje, sem elegendő fizikuma nincsen, hogy azt felülvizsgálja.

Engedjük meg a kötött birtok urának, hogy ha legalább ő kívánja, birtokát eladhassa. Megszüntek már azok az idők, mikor az országnak szüksége volt bizonyos nagy családok lételének biztosítására. Ma már nincs szükségünk nagy bandériumot kiállító főnemességre. Az állandó katonaság, ha egyáltalában szükség van fegyveres haderőre, — megvéd bennünket minden külső és belső ellenségtől. S így a latifundiumok első és legfőbb létjogosultsága már régészen megszűnt, az elmúlt szép idők mohos emléke csupán.

Ha földet tudunk adni a földéhes magyarnak, ha adunk területet, hol teljes munkaerejét kifejtetheti, hol jövője biztosítva lesz, akkor megszűnik majd az a kivándorlás, mely erőtlentli országunkat, bármily nagy is fejlődése más téreken s akkor majd nem kell aggdódnunk azon, vajjon lesz-e nemzedék, amely gondoskodik arról, amiből élünk s nem kell majd nekünk is utánuk vándorolni idegen hazába!

Megfigyelések.

Nagy mozgalmat indított meg az «Alsó-lendvai Híradó» és «Magyar Paizs» az alsó-lendvai Szent-Háromság kápolna egy eldugott, sőtét fülkéjében levő régi mumia érdekében. Legjobb tudomásunk szerint már hosszú évtizedek óta a legnagyobb elhanyagoltságban piszok és egerek társaságában pusztul ott gróf Hadik Mihály holtteste. Valamikor egyházasbükü Dervarics Kálmán egész cikksorozatot közölt a legkisebb kegyeletet is nélkülöző Hadikról. Sőt mozgalom is indult meg a mumia szentté avatása, v. illendő megbecsülése érdekében.

Valami Hadik Gusztáv gróf 1864-ben lépéseket is tett, de nem tudjuk miért, miért nem — II. Hadik Mihály gróf és hadvezér holtteste még ma is ott sínylődik százados régiségek és ócskaságok között, a kápolna egyik sötét kamrájában.

Pedig hát Hadik gróf mindenképen megédemli, hogy most századok múltával, ha jó későn is, a társadalom lelkiismerete megszólaljon s ha egyeb okból nem is, tisztán hazafias kegyeletből, érdekében valami

történjék. Mert Hadik a kereszténység szolgalatában elesett magyar vitéz, hős hadvezér, kiról egész legenda alakult ki és él a nép nyelvén. Volt tehát valaki Hadik gróf s kötelességünk, hogy halála után őt megillető tiszteletben és kegyeletben részesítsük.

S mint legujabban értesültünk, a Hadik mumia megmentésében kifjett tevékenység a közönség egyhangú szimpatiajával s lelkedésével találkozott Alsó-lendván és egész környéken.

Egy létesítendő Hadik-alapra a gyűlés megindult s a siker elmaradhatatlan.

* * *

Népoktatásügyünk a meghozott nagy áldozatok árán, el kell ismernünk, nagyot fejlődött. Nemcsak tanítóink anyagi helyzete javult, iskoláink száma is megsaporodott, kényelmesebb épületek emelkedtek, sok mindenféle intézkedéssel a tanítás sikere biztosított. De mi türes-tagadás még nem vagyunk ott, ahol lennünk kellene. Sok helyütt nagy a szegénység, de még több helyen ez indolencia az oka, hogy a hozott törvények gyümölcsei nem érlelődnek. Iskolai épületeink rozogák, a gyermekek iskolalátogatása elhanyagolt, a lakosság nemábanomsága nagyfokú. Szóval kell még idő, míg a törvényi intenciói bevalnak s tiszta szemet arathatnak a népoktatás mezején. A legtöbb-ször azonban az eredménytelenségnek a legtöbb oka az, hogy az iskolák felszereltek, nem állnak a tanító rendelkezésére azok az eszközök, melyeket a tananyag megértésénél felhasználhatna. S ezt a legtöbb esetben az iskola fenntartók szegénysége idézi elő. Pedig ezen könnyen lehetne segíteni. A jobb viszonyok között lévő iskolák sokszor kerülnek abba a helyzetbe, hogy új felszerelést kapnak, a kopott taneszközöket, rongált padokat kicseréltetik. Nem lehetne-e a kicseréltett olyformán eszközölni, hogy ezeket a kicseréltett tárgyakat sanyarúbb viszonyok között tengődő iskoláknak aján-dékoznák oda. A kicseréltett eszközök értékesítése csekély, majdnem semmi haszonnal nem jár, míg általuk az elhanyagolt iskolákban új erőt öntenénk, mely ideig-óráig életképesse lehetne a tengődő iskolát is.

* * *

Mult számunk közölte Zalavármegye törvényhatóságának Deák Ferenc-féle pályázatát, mely július 31-én jár le. Az ösztöndíjat egyik olyan zalavármegyei fiúnak ítélik majd oda az augusztus havában megtarlandó rendkívüli közgyűlésen, aki tanulmányait valamelyik főiskolában folytatni fogja. Az ösztöndíj elég tekintélyes összeg, mert 28430/59 K kamatjának felel meg. Bizonyára szép segítség lesz annak, aki megkapja. Folyik is a küzdelem érte, ahogy ez ilyenkor szokás. Úgy halljuk, hogy a törvény-

hálosági bizottság tagjainak tekintélyes része a stipendiumot Borbély György zalaegerszegi főgimnáziumi tanár fának szándékozik jutalni, aki a zalaegerszegi főgimnáziumnak szorgalmas, tehetséges növendéke volt s az idén érleltéig. Nem ismerjük a fiút, de azt hisszük, hogy ebben az állásfoglalásban nem kizárólag a fiú arravalósága szolgál zsinórmértékül, hanem az apa érdemei is belesznek a mérleg igazságosító serpenyőjébe. S minthogy ezek a szempontok is megszívlelésre méltók, senki rajta meg nem ütközhet, mert Borbély Györgynek nemcsak mint tanárnak vannak érdemei, de mint a Magyar Paizs szerkesztőjének is. A törvényhatósági bizottsági tagok jóindulata tehát némi honorálása akar ezzel lenni annak a rajongó lelkesedésnek, fáradhatatlan kitarlásnak, melyet ez a hazafias tanár a magyar ipar megvédelmezésében, a Magyar Paizsban évek óta lankadatlanul folytat.

Heti krónikás.

— **A népkönyvtár** mindenki számára ingyen nyitva van minden vasárnap délután 1/2—1/3 óráig a városházán.

K Ü L Ö N F E L É K.

— **A csáktornyai leányinternátus.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőnek és Pataki Kálmán igazgatónak buzgó kezdeményezésére a leányinternátus megnyitása szeptember 1-ére engedélyeztetett. A polgári leányiskolával kapcsolatos áll. leányinternátus elhelyezésére a vallás- és közoktatásügyi minisztérium a polg. iskola közelében fekvő öv. Szakonyi Zsigmondné Wallits Gyula-utcai házának emeletét bérelte ki, ahol szórakozásukra és a szabad levegő élvezésére céljából lágas udvar és szép nagy árnyas kert is rendelkezésre áll a növendékeknek, tehát a jó egészség követelményeinek is minden tekintetben megfelelő helye lesz az internátusnak. A növendékek fölött állandó és a leg gondosabb felügyeletet két komoly, előkelő művelt úrnő, a Bezeredy nővérek fogják gyakorolni, akikben mindenféle garancia meg van ahhoz, hogy ezen nagy szükségét pólló nemzeti intézményt felvirágoztassák. Örömmel is konstatáljuk, hogy az internátus iránt mindentelő, úgy a muraközi, mint a horvát-szlavonországi szülők részéről igen nagy az érdeklődés. A felvételi határidő augusztus hó 1-én jár le, de már is annyian jelentkeztek, miszerint intézkedni kellett az iránt, hogy ne csak 12, amint eleinte tervezve volt, hanem az internátusban ennél több tanuló is elhelyezhető legyen. Nevezetesen pótlóterjesztés tételét a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz, hogy öv. Szakonyi Zsigmondné házának földszintjén a növendékek ebédlő terméül még egy lágas szoba kibérlése is engedélyeztessék. Az engedélyezés biztosra vehető s ennek következtében legalább 15—16 tanuló lehet majd elhelyezni, mert így az emeleten levő helyiségek csupán háló szobakul használnak fel.

— **Zalavármegye törvényhatósági bizottsága** f. évi július hó 27-én délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen, a vármegyeház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyat képezi: A balatonparti vasút segélyezésére megszavazott összegnek kölcsön útján levétele.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Jabrecky Flóris letényei kir. járásbírói telegkönyvvezetőt a perlati kir. járásbíróshoz helyezte át.

— **Szabadságolások a kir. járásbírósnál.** A helybeli kir. járásbírósnál az idei szabadságolások a következő időben lesznek: Berlin Agoston és Sámuel Oltó járásbírók aug. 2-án, Simon Lajos kir. ítélőtáblai bíró aug. 4-én kezdik meg 6 hétre terjedő szabadságukat. Dr. Bakos Géza járásbírónak jul. 31-én lejár a szabadsága és bírólársainak távolléte tartamára a jövő hó elején átveszi a kir. járásbírósnak vezetését.

— **Eljegyzés.** Dr. Hidvégi Miksa csáktornyai ügyvéd eljegyezte Szauer Margitot Devescserből.

— **A mérnöki munkálatok,** melyek tudvalevőleg május havától kezdve most is serényen folynak, — ez idő szerint már oly előre haladt stádiumban vannak, hogy a város részletes felmérésének már több mint 1/2-da elkészült. Igazán dicséretet és elismerést érdemlő módon végzik kora reggeltől, ügyszólván szünet nélkül késő estig a fiatal mérnök urak esőben, szélben, forró napsütésben, sárban, porban ezen szép munkálatot, melynek ügye évek óta felszinen tartotta a város utcaszabályozása és lejtmerése iránt érdeklődők figyelmét. Még mindig 4-en vannak a munkálatokkal elfoglalva, kik közül hárman a tényleges méréseket eszközlik. Értesülésünk szerint aug. 1-ével egyikük ismét a központba vonul s az itt maradók körülbelül aug. közepére el is végzik a külső munkálatokat. A külső munkálatok teljes befejezése után az állandóan Csáktornyaú tartózkodó főmérnök és 1 mérnök a teljes 4 hónapig tartott s egy-egy 3—6 mérnök által végzett komoly munka végeredményeként megszerkesztik Csáktornya nagyközség eddig nélkülözött autentikus térképét. A másik, szintén igen fontos és régóta vajudó mérnöki munkálat a lejtérés, még a részletes felmérési munkálatok teljes befejezése előtt, körülbelül az ősz elején szintén valóra fog válni. A lejtérési munkálatok, a pontos felmérések után, egy hétnél alig vesznek több időt igénybe. Befejezésül a közsegi előjáróság meghallgatásával s óhaja szerint a főmérnök az utcák szabályozási tervét állapítja meg.

— **Althan kori lelet.** Hajas József szállótulajdonos nagyobbszabú építkezést végeztet telkének Kossuth Lajos-utca felé eső részén. A fundamentom ásásnál a munkások érdekes régi csatornákra bukkantak, melyek a földszinttől mintegy 2 méterrel fekszenek mélyebben, bolthajtásosak s valószínűleg ezeltől pár száz évvel voltak használhatban. Ugyanítt a munkások egy asztalalakra alakú, donborművű, öntött vasból készült címerre bukkantak. 8 munkás, csak nagy erőfeszítéssel tudta kiemelni a nehéz címert. Súlyja 395 kg. Az érdekes leletről Darnay Kálmán, ismert régiségbúvár azonnal értesítetett. Véleményünk szerint Althan címer a lelet. Erre enged következtetni a közepén levő törött oldalú A betű és a vele kombinált T betű. A zárda-templom főoltára fölött levő Althan-Pignatelli egyesített címer első felében ugyanezen betűalakzat látható. A lelet felső részén levő hercegi korona Pignatelli jelleg. Tudvalevőleg az Althanok grófok voltak s állítólag a Nagy Károly korában élt Than grófi családból származtak. Than Dittmár gróf 1197-ben Lipót osztrák herceggel a Szentföldön járt. Katonái Alt-Thannak (Óreg Than) nevezték s így maradt meg a családban e név s címerükben Az A és T betűk kombinációja. Althan Mihály János 1721-ben Murakózt kapta királyi adományul, aranygyapjas viléz és Zelamegye főispánja volt. Való-

színű e korból származik a fenti értékes lelet.

— **Esküvő.** Kuzmits István szolnoki posta- és távirata tiszt, volt csáktornyai csendőrszervező f. hó 11-én tartotta a szolnoki rómi. kath. vártemplomban egybekelését Volentik Berta kisasszonnyal.

— **A zágrábi magyarok kiállítása.** Horvát-Szlavonországban a legelső és legtekintélyesebb magyar egyesület, a Zágrábi Magyar Társaság, a f. év őszén műkedvelői kiállítást rendez a horvátok fővárosában. Kiállításra kerülnek: festmények vásznon, papíron, selymen, faanyagon, porcellán; szobrok, fafaragások s egyéb díszműtárgyak bármilyen anyagból; eredeti fényképfelvételek, szalma, gyékény, fahücs-fonások; égetett díszítő tárgyak báronybol, selyemből vagy fából; szén, krétarajzok, pasztellek; rézkarok. A kiállításon kizárólag csak magyarok vehetnek részt s azt egyelőre csak a magyarságnak nyitják meg. Először csak látni akarják az erőket, kikapasztalni óhajlják, hogy magyarjainknak eléggé kifejlődött-e már az izlésük, vannak-e nekik művészi ambícióik s elég erősek-e már a tehetségek? Ha a művészi erők kiforrnak s magyarjaink izlése majd a legmagasabb fokot is eléri, akkor a zágrábi magyarok a horvátoknak a nagy nyilvánosság előtt is megnyitják kiállításuk kapuit, hogy a szépművészet lebilincselő varázsával elismerésre késztessek a mindenütt és mindenben politizáló horvát túlzókat, hogy meggyőzzék őket a «barbár» magyar termékeny lelkéről, tudásáról, jóizléséről s mindama tulajdonainkról, amik bennünket ma már a kultur nemzetek sorába emeltek föl. Az agilis, tevékeny Zágrábi Magyar Társaság ezen elhatározásával megmutatja, hogy a maga elhagyatottságában mint kell élejtett adni magáról egy a nemzetiségek közé szorított magyar egyesületnek. A zágrábiak az elsők, akik ezen a téren ilyen eszközökkel iparkodnak tiszteltet és becsületet szerezni nemzetünk nevének azon a földön, ahol oly nagyon szeretnék bennünket félremagyarázni és meg nem érteni. Magyaros szívvel köszöntjük mi is a zágrábiakat annál is inkább, mivel az ő ügyük a mi ügyünk is, az ő fáradozásuk reánk magyarokra is fényt fog árasztani s azért felhívjuk mi is olvasóink figyelmét, hogy a Zágrábi Magyar Társaságot zajtalan, de tevékeny munkásságában vegyék észre s hallgassák meg a kérő szót, ha netán haza-haza felé röppen a szlávok teher városából.

— **Panaszok a temetői út miatt.** A temetőbe vezető Széchenyi-utca törvényhatósági út. Két oldalt a temetőig az út mellett trotoár vezet. A megyei út is, meg a gyalogjáró is, mely utóbbi a Széplő Egyesület gzdjaira bízott, a nagy forgalom következtében megérett az alapos javításra, újraképzésre. A vármegye nem is zárközlte el Csáktornya kérése elől s 18,000 K-át áldozott az út rendbehozatalára. A véletlen szerencse a vármegye kezére is járt azáltal, amennyiben egyidejűleg áll. útépítés is folyik városunkban, — a kereskedelmi minisztérium tulajdonát képező gőzhenger elvégezte táposó munkáját a megyei úton is. Azonban az öreg gőzhengernek észbe jutván a «Nem lehet két úrnak egyszerre szolgálni» közmondás, fölmondta a szolgálatot a munka közepén s így a megyei úton nem lehet gyalogszerrel járni. A megyei út mindkét szélé a trotoárig cementből készül. E szélekhez kell a községnek a gyalogjárót hozzáépíteni. Itt a 2-fele építkező munka-

beossfias miatt van panassa azoknak, kik akár üdülés, akár munkakeresés miatt keresik, vagy kénytelenek felkeresni a temető felé vezető útát. A vármegyei vállalkozó az úttestből levágott földet a régi gyalogjáró felemelésére leendő felhasználás végett átadta a Szépiítő Egyesületnek. A földhányások teljesen elzárják a tratroáron is a közlekedést. A Szépiítő Egyesület érthetetlen okokból a munkájával ez ideig késik. Értesülésünk szerint a község már eljárt a Szépiítő Egyesületnél e dologban s reméljük, hogy rövid időn belül nem lesz oka senkinek az eddig tényleg fennállott jogos panaszkodásokra.

— **Új házszámablak.** A nagyközség belterületének most folyamatban levő telmérésével kapcsolatban, a község minden egyes háza új házszámablakot kap. A házszámozás igen egyszerűen, minden egyes utcánál 1-től kezdődik. Egyik oldalon a páros, másik oldalon a páratlan számokkal. Így egymásmindenkorra vége a zűrzavaros házszámoknak, mely zavar folyton növekedett, mert eddig bármely helyen s utcában épült új ház a folytatólagos legnagyobb számot kapta. A házszámablak mindegyikén rajta lesz az utca neve, alatta az új házszám. Értesülésünk szerint a csinos, pléhből való táblák az előjáróság által egyik felváltó hazai gyárban már meg is rendeltek.

— **Búcsujárás.** A muraközi nép nyári búcsujárásai a horvátországi Mária-Bisztricére megkezdődtek. E helyen is felhívjuk a búcsusok vezetőit s a velük előzetesen érintkező papságot, figyelmeztessék a búcsujárókat, hogy hazajövetelük alkalmával az idegen jelvényekkel való tüntetésről tartózkodjanak, nehogy a tavalyi sajnálatos esemény megismétlődjék s a hajóság, jogos és, erélyes, de rájuk kellemetlen intézkedés által figyelmeztesse a különben jóindulatú búcsusokat egy kis törvényiszteletre.

— **Lovasági gyakorlatok vidékünkön.** A helyben állomásozó uhánus ezred 6. százada a napokban Zágrábról Csáktornyára érkezett, hogy a mi uhánusainkkal a beljaci gyakorlatóteren és a környéken lovasági hadosztályi gyakorlatokat végezzenek. A gyakorlatok i. hó 22-étől 29-ig tartanak. Az ideérkezett zágrábi 6. század az annexió idején Mostárba vezényelt s még most is a mostári helységben elhelyezett uhánusainkat pótolja.

— **A tartalékosok családjainak segítése.** A minisztertanács határozata következtében a belügyminiszter sürgős rendeletet bocsátott ki, a közelmúltban Boszniában, Hercegovinában és Dalmáciában visszatartott póttartalékosok és behívott tartalékosok segélyre szoruló családjainak összeírása végett. A jelentkezés végső határidejét e rendelet 1909. július 31-ben állapítja meg. Aki e határidőn túl jelentkezik, a pótlószszeírásba fog felvételt.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képzési vizsgálata** Sopronban aug. hó 1. napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

— **A peronospora rohamos pusztítása.** A hazánkban jelentkezett peronospora-bántalom ez évben való rohamos terjedésének oka egyrészt a betegség fejlődésére igen kedvező időjárásban (esőzés, kivált erős zápor-esők utáni melegebb, szélcsendes, borongós napok vagy napszakok páratell

levegője), másrészt pedig a permetezés és rézkénporozás elmulasztásában keresendő. A betegség fellépését, ha nem is teljesen, de meglehetően volna akadályozni, ha a permetezés és porozás a virágzás előtt végeztetett volna, elég korán, mint a védekezési útmutatás megszabja, akkor, t. i. mikor a virágok még bimbóban voltak és a fűrtök mint tömörebb, kupalaku képpödmények még felfelé irányultak, a levelek pedig aránylag még gyereks kicsinyek voltak és nem takarták el a fűrtöket. Ez az időszak, illetve fejlődési állapot azonban most már elmúlt és a baj tovább terjedése csakis szorgalmas rézkénporozással akadályozható meg. A porozás azonban most már, mikor a lombzat sűrű és a növekedni kezdő bogyókat legnagyobbbrészt levelek takarják, egyszerű módon nem végezhető elég sikerrel, mert a kifúvott por nem juthat a fűrtökhöz az azokat elfedő levelek miatt. Ez okból a porozás most már legcélszerűbben akként volna végezhető, hogy a porozó munkás előtt egy nagyobb gyerek egy villa alakú, de hosszabb nyelű ruddal (hogy a villát kezelő gyerek a porfelhőn kívül állhasson) a beporozandó tőke leveleit félrehajlítja s így a porozás közvetlenül a tőke azon részén történik, ahol a fűrtök el vannak helyezve. Nem szabad azonban elbizkodni, hogy a teljesített porozással elégettünk, még az esetben sem, ha a baj terjedése látszólag szünetelne, mert a betegség csirája ott lappang a fűrtben és a fűrt körül és a növekedő bogyókat nagy előszeretettel fertőzi meg. Ezért a porozást két hetenként ismételni kell, nehogy a szépen fejlődő bogyók később — július végén vagy augusztus elején — a közben jelentkező fertőzések folytán leszáradjanak. Ha pedig közben az eső lemosa a port, természetesen meg kell ismételni a porozást megint. Csakis az ismételt s figyelmes rézkénporozás által hárrítható el a fűrtök nagyobb pusztulása, de csak az esetben, ha a rézkénpor tényleg a fűrtökhöz, illetve a bogyók közé is bejutott. Ne ijedjen meg a gazda, ha azt tapasztalja, hogy az első porozás után még mindig megbetegedő és kiszáradó bogyókat lát. Ez a jelenség nem azt mutatja, hogy a védekezésnek nem volt hatása, hanem azt, hogy az ilyen bogyók már a porozás előtt meg voltak fertőzve. A már fertőzött bogyókat meggyógyítani nem lehet, csakis a még érintetlenek védhetők meg porozás által. A porozást akkor is sikerrel lehet folytatni, ha az időjárás nedves, sőt legsikeresebb korán reggel, mikor a fűrtök még harmatosak, mert a rézkénpor a nedves bogyókra jobban tapad s védőhatását is jobban kifejtheti.

— **Figaró vasúti kalandja.** Perc György sánodárováci születésű varasdi fodrász-segéd a múlt vasárnap délután a csáktornyai állomáson annyira elmerült gondolataiba, hogy a pragerhoi vonat nem győzte már várni, megindult, itt akarván hagyni a Pettauba igyekvő fodrászt. A legutolsó pillanatban gondolt egy nagyot és még nagyobbab ugorva, a robogó vonaton volt fürge utasunk, de nem telt bele egy perc sem s nehogy drága egészségében s testi épségében a legkisebb baj essék, a vonatot kedvéért megállították s a rugkapálódzó figarót legnagyobb tiltakozása dacára leszállították s hivatalosan kioktatták az üzleti szabályzat ama pontjára, hogy mozgásban levő vonatra tilos a főlzállás.

— **Betörés a szent Ferencrendi zár-dába.** A szent ferencrendi zárdát kiakarták

rabolni a kóbor cigányok, Nagykanizsán. A zárdai lakói értesültek a tervről s az oda-rendelt csendőrökkel és rendőrökkel együtt 2 éjszaka virrasztottak, míg egy Kiskanizsáról éjjel hazatérő szerzetes akaratlanul meg-híusította, hogy a rabló cigányokat elfogják. Reggelre már a récei nagyköröcsmát rabolták ki, Galambokról egy pár lovat vittek magukkal, estére már Tapolcán menek kereszttül. Zala, Somogy és Veszprém megyék csendőrsége keresi őket, így tehát előreláthatólag most már csak ideig óráig fogják élvezni a minden rablott kincsaüknél féltetebb szabadságukat. — Lapunk zártakor értesülünk, hogy a miháldi rablókat a somogy megyei csendőrségnek már sikerült le-füelelnie.

— **A csáktornyai tárházak főlkja Baján.** Nagyfontosságú, Csáktornyaúak közgazdasági életére nagy kihatással leendő tervet valósít meg a Csáktornyai Közrak-tárak r. t. azon elhatározásával, hogy Baján, nemsokára fióktárházakat log létesíteni. Úgy vagyunk értesülve, hogy ezen körülmény, úgy a nagykanizsai, mint a szabadkai kir. törvényszékek cégjegyzékébe bejegyeztetett. A Csáktornyai Tárházak r. t. előzőleg természetesen megszerezte a Máv. Igazgatóságától a reexpedicio kedvezményt, az iparvágányok a vasúti vágánnyal való összekötetés iránti engedélvt, az építelés szükséges telket, úgy, hogy az építést is rövidesen megkezdí. Tekintettel azon körülményre, hogy a baja-bátaszéki vasút létesítésével, — a Duna áthidalásával — a Baja mögött fekvő roppant nagy gabonavidék, mely eddig csak Budapesten át jutott a külföldre, ezentúl egyenes útat nyer Baján, Zákányon, ahol a Csáktornyai Tárházak, egy fióktárház létesítéséhez az engedélyt már szintén megkapták. Csáktornyan kérszttül az alpesi tartományokba, a vámkülföldre, és a tengeri kikötőkbe. A bajai tárházak közvetlen a vasút mentén lesznek építve és a dunai rakodóval, iparvágánnyal lesznek összekötve. Amikor e fontos eseményt regisztráljuk, abban kis városunk gazdasági fejlődésének egy hatalmas lépését üdvözöljük.

— **Népesedési mozgalom.** Csáktornya nagyközségben 1909. év 1. felében születettek száma: 60, elhaltak száma 65. Házasság: 19 köteltet.

— **Ököljog.** Fodor Ferenc bottornyai lakos öklével akarta végleg elintézni Podgorolec Mária ugyanottani lakossal szemben fennállott lovasági ügyét s pusztakézelt úgy elverte, hogy 8 napig gyógyuló testi sértést ejtett rajta. Fodor Ferenc hósi teltéért fel-jelentelt.

— **Fülsült betörők.** Reiner István, Jambrovics János és Ferlin Menyhért prekopahgyi suhanok i. hó: 8-án éjjel a Novák István mártonhegyi lakostól ellopott esernyővel továbbadva, a sikerült lopás öröme ltellesülve, betörésre határozták magukat. Both János prekopahgyi uradalmi erdőőrnel próbáltak szerencsét. Előbb is az ablakot nyomták be, de oly csendháborító módon, hogy a zajra figyelmessé lett lakók elől üres kézzel megugrottak.

Szerkesztői üzenet.

— **Z. K. Bakony.** (A teremtését...) Ne tessék a szerkesztőséggel gorbombáskodni. — **P. I.** A váru-várt tárcá megérkezett. Csak a jövő számban jöhet. — **PAT. Lujtek.** A hirt köszönjük. — **A. K. (Kalózhajó.)** Már nem hajó a hósz kalóz. A papirkasor fenekére sülyesztettük. — **I. A. Perlak.** Csak a jövő számban jöhet.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cđna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni suradnik:
BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Dragi Medjimurci!

K onim govorim, koji naše novine, »Medjimurje« dobavljaju za čitati.

K srcu mi je priraščena svaka grudica, ovoga lepoga vrta, de živimo, a još bolje oni, koje je medjimurska mati rodila. To pokazuje i moj naslov, s kojim započimljem moje rede, ve, da smo na raztanku. K onim govorim, kojim sam čez dve leti pisal vu Medjimurju do dešnjegja dneva. A ve, s dešnjim brojom prestanem urednik biti ovih novin, i prek dajem pero drugim, koje isto tak poznate z njihovih redov, kak i mene. Prék dajem zato, jer moje okolnosti nedopuščaju, da se duže bavim s tim, jer to je velika briga za takvoga čoveka, koj neće zapuščati svoje službene i privatne posle. Škola, cirkva, cepilnjak, gospodarstvo, familija zavdaju mi dosti brige, tak, da vnoiguput neznam, kojega posla bi se hapil, zato sam se zahvalil na uredničtvu. Oprošen sam bil na to od takovih ljudi, koji su pred menom čuda vredni, ali duže njim nemrem poslužiti, moram se z njimi raziti. — Ne tak, da nebi poiskal više s mojim redi naše novine, samo ne redovito, od tjedna do tjedna, nego onda, kada mi to vreme dopusti.

A ve vam preporučam vu vašu ljubav one ljudi, koje — kak sam prije spomenul — isto tak poznate, kak i mene; koji isto tak štujete i ljubiju vas, dragi Medjimurci, kak

i ja, i to je: Loparits Jožef učitelj Julian družtva i Bezenhofer Mihály, državni učitelj vu Drávanagýfalu. Loparits, koj je već pred dvema leti pisal v Medjimurje kakti urednik, i ve zeme prek uredničtvu, a Bezenhofer, moj dober prijatelj se s menom trudil od 1907-ga leta i ostane duže pri Medjimurju kakti glavni suradnik. — Obedvem na srcu leži dobrostanje medjimurskoga puka, verni su prijatelji vaši, zato su vredni, da nje štujete, i njihove rede, navuke zahvalnostjum primete.

A na koncu vam želim, daj vas dragi Bog zadrži na vnoig let vu najpovoljnšem zdravju i zadovoljstvu.

A za se neprosim od vas drugo, kak samo to: zadržite i vi mene vu svojem spomenku i ljubavi, i živimo kakti najboljši prijatelji do skradnje vure našega života. Zbogom!

Drávavásárhely, 1909. július 21.

Rhosóczy Elek
državni učitelj.

Program našega gospodarskoga družtva.

Na sve strani se veseliju, da se vtemeljilo v Medjimurju gospodarsko družtvo. Tomu je najvećše svedočanstvo to, da se od pollam, kak se prva sednica držala o toj stvari, se jih je više, kak 10 novi članov dalo zapisati. I gospodarsko družtvo more željeti i potrebuvali od naši ljudi, da ga podpiraju na svaki način, jer malo štero družtvo služ

tak plemeniti i hasnoviti cilj, kak naše gospodarsko družtvo. Na zastavu si je zapisalo: »Skupnom jakostjom pomori malomu gazdi«, onomu gazdi, koj je naše domovine najverneši i najjakši zdržatelj. Prez dela maloga gazde bi na nesigurnim fundamentu stala egzistencija čeloga družtva. Počemsi od svakdašnjega kruha do naj dražeše robe malomu gazdi moremo zahvaliti, da do ovih dojdemo.

Nepravdično i nespametno delo je bilo od čeloga družtva, da se ni briuvalo s malimi gazdi, kak bi se njim njihov stališ mogel polekšati. Mali gazda se samo onda zišel s onimi ljudmi, koji su vučeneši od njega, da je bila reč dužnosti obavljati: porciju platiti, občinske i varmegjinske terhe podnašati i. t. d. i — da je trebalo na koga votuma dati. Ali da je prepal v jezero formi nevolje, nje nečel okoli sebe takvoga človeka, koji bi mu prez toga, da bi kakvoga hasna čutil, dobroga navuka dal, koj bi mu pomogel, nego moguće takove, koji su se s mastnimi, s prevječanimi rečmi trsili na to, da ga pokopaju i na nikaj spraviju.

A što bi vupal to tajiti, da je naš dober medjimurski puk vreden za to, da žnjim drugač baratujeju. Negledč na njegove menjše falinge — kajti de je taj človek, koj bi bil prez falinge — naš medjimurski puk je marljiv, rad se vuči, zvun toga je skrben, i poštuje svoje dobroćinitelje.

Nigde neslužti gospodarsko družtvo tak plemeniti i zahvalni cilj, kak pri nas v Medjimurju. Zato se ravnajući odbor ovoga

Dvie plemenitoga srđca.

1. Vjernost od riedkosti.

Knez od Argyle, koj je bil v revoluciju proti kralju Karolu u Englezko-Škotskoj zapleten, sedel je u Edinburgu u tamnici na smrt obsudjen U Englezkoj pako je starinski običaj, da na smrt obsudjeni budu točno oburi i minuti pogubljeni, koja je za pogubljenje njihovo ustanovljena, a da se sa ekzekucijom niti pet minutah nečeka na možebitno pomilovanje, pak ako kraljevo pomilovanje, nedojde prije ustanovljenoga vriemena za pogubljenje, tak deliquent bude pogubljen uz sve utanje na pomilovanje. Ovak je mnogi bil pogubljen, prije nego se je znalo za telegraph, jer je ordonanc putem sa pismom, koje je sadržavalo obsudjenoga pomilovanje, negde se zakasnil te stoprv onda prispeo, kad je obsudjeni već bil pogubljen, — anda prekasno.

Kralj Karol niti je imal nameru a niti volju kneza Argylskog pomilovati, jer baš on je bil glavni vodja ustanka proti kralju,

ali navalam i prošjam za pomilovanje od strane vrlo moćne velikaške rodbine obsudjenoga, se nije mogel skriti niti proti stari. Medjutim je spomilovanjem zatezal i navalujućoj i molećoj moćnoj rodbini obećeval, dok se nije odredjeno vrieme za smaknuće tako približilo, da je još samo bilo još četiri kral dvadeset i četiri ure do izvršenja odsude, a u tom kratkom pak vriemenu nije moguće nikakovomu ordonancu iz Londona u Edinburg, koj je od Londona 410 englezkih miljah udaljen, prispieti i pomilovanje u pravo vrieme predati.

Bil je pako u to vrieme u Londonu obsudjenoga kneza njegov teklič, iliti službenik, koj je od svog gospona pisma i glase raznašal i opet njemu donasal, taj je bil zagorski Škot, a iz obitelji »Mac-Leans«, kojih su baš knezi Argyle njihova zemeljska gospoda bili, a oni, koji su pomilovanje kneževu pri kralju izhodili, obratili su se odmah na rečenoga Mac-Leans-a, za kojega su znali, da je svojemu gospodinu vieran i

da će sve sile napeti, da ako bude samo ikako moguće, da pismo s pomilovanjem u pravo vrieme u Edinburg donese i svoga gospona od smrti oslobodi.

I izbilja, taj Mac-Leans je verno ljubil svoga gospodina te je komaj dočekal, da mu svojim naporom život spasi. On je poznal sve brdine i sve puteve ciele zemlje, sve kraće pute, steze preko brdinah, pak je anda izabral posvuda samo najkraći put ili stazu preko pećinah u Edinburg. Dakako, da ovuda nije mogel niti na konju niti na oslu putovati, te je mogel jedino pieske, i onda svelikom pogibelju putovati. Ali javnom cestom, koja se simo tamo vijuga, nebi niti na konju, u tak kratko vrieme, kakovo mu je još preostalo, dospjeti mogel.

Uz put si niti jednog hipa nije privuščil mira, samo napred — napred — da nebi bilo prekasno. Njegova hrana je bila mrzlo pečeno meso, u jednom mehuru vino a u jednom ocet, koje je uzput izmience cezal onde gde su bili svezani.

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE.
Cs. és kir. szabadalom 57. szám 1896. március 15.

Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

družva već u budućem vremenu trsi na to, da sledeću akciju prenese u život:

1. Spravi članom mašine za seme čistili, da budu šelve jednake i čiste.

2. Kajli je poznato, da ljudi pri nas v Medjimurju najviše kuruze povaju, zato se pobrini društvo za to, da si takse mašine pribavi s kojima se kuruzije da predelati, kaj vu takvom vremenu, da je velika suša i zbog toga malo krme, na veliku pomoć služi gazdom.

3. Preskrbi članom tak zvane extirpatores (drapače), da se očistiju s tēm zapušćene i perićate zemlje.

4. Vu jesenski meseci, da se otava nutri spravi, prama tomu, kuliko je krme, obskrbi se za člane, da po fal ceni dođu do poseji.

5. Po magjerskim i horvatskim jeziku složeni knjižica podučavalo bude člane a.) kak se ima hasnuvati prah za gnojiti, b.) v kakvom redu se mora gnoj držati, c.) kakov hasen je od jesenske orali, d.) kak se ima kuruzu sejati, e.) kak si moreju odhraniti dobru marhu za pleme.

6. Vu zimski meseci budu oprošeni takovi ljudi, koji dobro razmeju gospodarstvo, da po nedelja odvećer predavanje držiju vu pojedini notarijušija od oni poslov, s kojima se najviše bavi poljodavlec.

Na kratkoma to je program za prvo leto našega društva. Svi oni, koji se na novo očeju dati zapisali vu ovo društvo, moreju se ili pri občinskim notarijušu, ili pri ravnajućim odboru javiti.

Od naše strani vam nemremo zadosta priporučati ovo društvo. Svakomu je poznato iz prveći i iz ovi redov, kak plemeniti i dober cilj si je delo pred se naše gospodarsko društvo. Poznate sve one, koji stojiju na čelu ovoga društva, njihova osoba je čosta pred vami veliko svedočanstvo, da se vu takovi ljudi okanili ni moći.

Dobro vam želiju — i to je glavno za vas — zato nasledujte nje i stanite pod njihovu zastavu!

KAJ JE NOVOGA?

— **Veliki potres v Grčkoj.** Još dobro pametujemo on strašen potres, koj je nezdavna dva varše vništil v Taljanskoj Mesina i Reggio, de je na jezero ljudstva poginulo: — Ve opet iz Athenae glavnoa varša Grčke zemlje pišeju, da je tam bil strašno veliki potres, koj je više sel na nikaj spravil. Najjaksi potres je bil v Elis državi. Samo v Havari občini se više, kak četiristo hiž porušilo i do trideset ljudi je ostalo mrtvi pod podrlicami, a na stotino i stotino je takovih, — koji su t:žko oranjeni i ve v špitali čakaju pomoć proti smrti. — Vu Maliasu su se sve hiže genule, tak, da je niti jedna ne za stanuvati; stene su spokane, tak, da se svaki hip nadjaju, da se porušiju. — V Pulliali občini je vulkan vrl vru iz zemlje; zemlja je na više mesti počila i gorući oženj (lava) je burkal znje. — Potresa su v Patras, Kalamo, Pirgos, Korinthuš. Tripolis i Mezolongion občinah čutili. — Kak do ve javiju, mrtvih je do osemdeset. Jeden telegram piše, da je mrtvih i oranjenih tristo. Po čelaj grčkoj zemlji su se genuli ljudi, da pomoreju nesretnikom.

— **Galge.** Iz Konstantinopolja telegrafiraju, da su v Stambul varšu julišu 19-ga v jutro najenput trinajst ljudi obesili, i to Čerkes Mehmed tabornoka, koj je bil najveći prijatelj Abdul Hamida, prvešega sultani i glavar tajnih redarov, onda Jusuf tabornoka, Dervis Vegdedita, vtemeljitelja mohamedanske unije, nadalje dva generale, dva oberleitnante, tri soldate i jednoga službenika od porte. Ovi su bili najveći bunitelji proti mlado-turkom, koji su detronizirali sultana. Valabbi dervis i tri padjaši njegovi su pevajuć isli pod galge. Sakal Serket Mehmeda, koj je na stotino ljudi dal sludati, su pred hižom Sefked baše obesili, a poleg njega pak je Jusuf tabornok visel.

— **Kolera vu Ruskoj.** Iz Petergrada telegrafiraju, da je od subote tjeđna z med 83 betežnikov 43 vumrlo v koleri. Betežnikov je svih skup 866. Od početka juniša

do ve je 3 jezere 408 betežnikov i 1 jezera 253 jih je vumrlo od kuge.

— **Nesreća na željeznici.** Iz Graca javiju, da je tam juliša 16-ga jeden cug vuš skočil iz gleiza. Nepoznati zločinci su zmetne željezne grede položili po prečki čez šinje i od toga je nastala nesreća. Čeli cug se prehitil v dva metre gluboku grabu. Mašinfirera su komaj skopali vuš zpod lokomotiva. Ves je zgoreti i na više mesti su se mu kosti potrle. — Na cugu je bilo 40 taljanov, samo težaki, z med kojih su četiri težko oranjeni.

— **Koj je zaklaj svojega otca.** Iz Radna pišeju: Bognar Istvan gazda je jako hudo baratil svojum ženum i s jedinim sinom. Covek je jednu drugu ženu rad imel i vnogo penez potrošil na nju. — Zabadač ga je prosila žena i sin, da naj toga nećini, muž je sve duže i duže hušji bil. V nedelju tjeđen se zganice napil i pijan došel dimo, zbog toga ga je žena karala, na kaj se čovek tak rezutit, da je štel ženu s nožom vmořit. Žena je komaj vušla, a sin da je to videl, kaj dela otec s materjom, zgrabil je za jednu cepanicu i tak vudril otca po glavi, da se najenput mrtev zrušil doli. Sin se sam javil pri redarstvu.

— **Strelila se.** Juliša 16-ga se jedna mlada 16 let stara puca, čer Horváth Jozefa fiakera v Pešti strlila. Predi, kak bi to napravila, je večput ođišla v on špital, de mrtve paraju i na vure stala tam, i gledala mrtve. — V petek tjeđen vjutro se odpravil otec i mati zdoma, a puca je napre zela revolver i triput pustila vu se. — Prve dve kuglje su odletele v šteno, nego tretja njoj je prevrtala srčce, tak da se najenput mrtva zrušila doli. — Na stolu je jednu cedulu ostavila, na kojoj je sledeće bilo napisano: Oprostite mi roditelji ov čin i najte se duže zbog mene med sobom svajuvati. — Kaj ju je tiralo na to, ne znati. Bila je jako čutljivoga srčca i višeput se svadila svojim roditelji. Predi jeden den je neksega kvara napravila, zbog česa su ju zasopali. Telo su njoj odnesli v onu hižu, kam je ona hodila mrtve glet.

Ovak je kasal k svojemu cilju, te u 85 urah provail preko 760 kilometrov, to bi bilo od prilike 9 kilometrah na uru, te je sretno prispel u Edinburgh i predal kraljevo pismo pomilovanja baš fertalj ure pred vremenom, koje je bilo odredjeno za pogubjenje njegovoga ljubljenoga gospodina.

Da pak je jedino njegova duševna jakost, čvrsta želja i nada za svojega gospodina od očite smrti osloboditi, tolike jakosti njegovomu tielu dala, toliki napor za podnesti, videlo se je, kad je njegova zadaća bila izpunjena. Jer već je za pogubljenje bilo sve pripravno, soldati su pred tamnicom, u kojoj je knez od Argyle bil utamničen, već u redovih stali a okolo njih bezbroj ljudstva, kako se kod takovih prizorah već navadno iz znatiželjnosti sakupljaju, kad je teklíč prispel i kraljevo pomilovanje, već takodjer na licu miesta sakupljenoj komisiji predal, koja je još samo čekala, dok bi po zvonu udari sedem satih, srušil se je sav obnemoget od silnoga napora danom i noću biežeći teklíč, preko pećine i ravnice, na zemlju, te su ga morali u bolnicu odnesti.

Taj vierni sluga svoga gospodara je na to težko zbježal te su mu obvodje noge morali amputirati, jer ih se je vućac (Brand) prijel. On je bolest i tu težku operaciju sretno pretrpel i prebolel te se je ozdravljen poslie

nekoliko miesecih povrnul u domovinu, dakako da bez noguh dole od koliena, ali knezovi Argyle su ga uzeli k sebi, gde je njihovom gradu dobil za sebe poslužnika, koj ga je imal dveriti kak samoga kneza, te je ovako dobro pospravljen umro u velikoj starosti.

2. Tatarsko srčce.

Za vladanja velikoga Kurfürsta Friederika Wilhelma Brandenburškoga bil je nieki soldat radi nekakove velike falinge proti subordinaciji po ratnom sudu na smrt obsudjen. Mlada nieka dievojka, od nekoliko tjeđnih njegova zaručnica, molila je dirljivimi riečmi ljubavi za njegovo pomilovanje, ali badava. To se je dogodilo u Stargardu. Pruska.

Dogodilo pak se je, da je tatarski poslanik u isto vreme kroz susedni varš Stettin putoval te je o odsudi soldata u Stargardu i o tugi zaručnice, koja obsudjenomu nije bila moguća pomilovanje izhoditi, saznal. Ganut u srčcu vrhu te nesreće, pošalje odmah svojega tolačnika sa celom pratnjom k Kancleru vlade pl. Crokowu te ga dade zamoliti za pomilovanje dotičnoga soldata. Makar da je njegova molba bila tako presna i makar da se je na to pozival, kako je Kurfürst naprama orientalcem, anda i prama njemu u prijateljskih odnosajih, radi kojih

će mu molbu uslišati, ipak Kancler nije mogel ništa učiniti, jer to niti nije spadalo u njegov »Ressort.« Ali tatar nije popustil, već je svoju molbu opetovao tako, da se je Kancler odućil jednoga ordonanca poslati na komandanta regimente u Stargard generala pl. Maltzan-a, ali i ov je poslanikovu molbu odbil.

Sad je tatarski poslanik poslat svojega tolačnika opet k kancleru te mu je poručil, da se on tomu čudi, što kršćeniki naprama svojim ljudem manje smiljenja čute nego pogani, te ga je zajedno molil, da bi se hotel šujim osobno spominjati o toj stvari.

Kancellar se je odmah odputil, u Stettin k poslaniku, a ov opet naproti Kancleru tak, da su se baš na sredini puta sastali i tu je poslanik Aslam Harti Musa ne samo svoju vruću molbu za pomilovanje soldata ponovil, nego se je i izjavil, da je pripraven za nesretnoga soldata pred Kurfürstom na kolena pasti te svoju zahvalnost naprama svum u tatarskoj zarobljenim kršćenikom izkazati. Klomu ovde predaje pismeno, da ako Kurfürst sada ovoga soldata pomiluje, on se odmah obrati na svoju tatarsku vladu, da za to deset zarobljenih kršćanah na slobodu pusti i za to on jamči.

Na kanclerovu predstavku, da je strogo i razuzdanom vojničtvu već za primer

— Hitil ju je v ogenj. Z Kaposvara javiju sledeće: V Berzencaz, Šomogyvarmegiji se je jedna žena svadila svojim susedom, i ov se tak razerdil, da ju je pograbil i hitil v ogenj. — Dogodjaj se ovak pripetilo: V sredu tjeđen odvečer je Magyar Istvanova žena kruha pekla, da je došel ta njeni sused, Berkes Šandor, skojim si je več zdavna vu svaji, i s ovum prilikom sta se opet posvadila. Reč po reči, tak dugo, da je Berkes k ženi skočil, pograbil nju, i štel je, da nju v pečnicu hiti. — Žena je na to počela strašno kricati, i branila se kak najbolje i susedovoga obraza svega zdrapala. — Ali Berkes je jaksši bil, zgrabil nju za požerak i hitil proti ognju. — Tak ju je stisnul za požerake, da se žena skorom zadušila i najenput omedlela. — Tak je opala kre ognja i oprava njoj je odmah v plamen buknula. — Prestrašena žena je odmah skočila gori i s gorućum opravum, kak kakša baklja bežala po vulici vu selu, — dok se ne zrušila. Ljudi su najenput skočili k njoj, zrgali doli žnje svu opravu i najenput po doktora poslali, ali niti doktor njoj je ne mogel pomoći, da je bila sva obežgana. — Doktor je rekel, da ga tu ne pomoći, žena mora vu reči. Nečurnoga suseda su žandari prijeli i odegnali v rešt.

— Tridesetdve občine v najvejšoj nevolji. Iz Seraveje pišeju, da se prošloga tjeđna okoli Maglaj i Tesanj večput oblak rezdrapil i strašna tuča potukla čelu okolicu, tak da je sve silje do fundamenta vništala, i ono, kaj je tuča ostavila, je povodja odnesla; a sadovnjake je tuča na nikaj spravila. — Zbog toga su bošnjaki vu najvejšoj nevolji, tridesetdve občine su bez kruha ostale. Ve su izrekli, da se k orsačkumu kormanu obrneju za pomoć.

— Jedenajst ljudi na smrt odsudjeni. V Ruskoj, Vašroj varauš je sudbeni stol je zmed 26 obtužnikov jedenajst na galge odsudil, kajti su se v jednim reštu pobunili i redare spoklali.

— Magjarske škole v Bosniji. Oni magjari, koji su se v Bosniji i Hercegovini nastanili, su odlučili, da budu za svoju decu magjarske škole postavili. — Zbog toga budu prosili magjarskoga kormana i Julian družtvo, da nje vu toj stvari podpira.

drugim potrebna, obveže se plemeniti tatar Aslam Harti Musa, ako bude obsudjeni pomilovan, tak će on izposlovati, da će njegova vlada k onum več obećanim deset kršćenikom, još tri dodati i na slobodu pustiti.

Musa je timi predlogi i molbami polučil to, da je vrieme pogubljenja bilo odgodjeno. Slučaj bude Kurfürstju dojavljen i nekoliko dni zatim bude obsudjen u škripce svoje zaručnice predan, koja od veselja malo da nije ponorela.

Čudnovata — ali ipak lepa je bila zahvalnošć pomilovanog. Jer kad mu je žena poslie nekoliko godinah prvoga sina porodila, molil je Kurfürsta za dozvolu, da diele slobodno dade, na čast svojega zagovoritelja i dobroćinitelja krstiti na ime: Aslam Harti Musa i da ovo ime poslie ostane kakti pridavek, kojega će svi potonji naslednici sadašnjeg prvorođenca nasledovati i kakti pravo ime voditi imati.

Molba mu je bila dozvoljena i danas još žive u Danzigu krčmar Aslam Musa, koj se dići, da je potomak onoga nekadašnjega pomilovanog soldata te je osobito gładav na svoje u Niemačkoj nenavadno ime.

Em. Kollay.

— Strelil ju je v postelji. V Petergradu se Sadovski maršala dvajstiosem let star sin posvadil zbog nečesa svojim ženum, koja je pred par devi rodila i strelil z revolvera. — Žena je bila dvajsti tri leti stara i troje dece ostavila za sobom.

— Razbojnik. Hatarski redari su Petrovič Petra dvajsti let staroga cigana prijeli zbog razbojničtva. dva redari su ga šтели na cugu v Peštu peljali. Da je cug med Adonyszabolcs i Érd stacijou ružil, zvezani razbojnik je čez oblok vun skočil. Stražari su najenput zastavili cuga, ali onda več razbojniku niti trohe niti glasa, samo jedna krvava mlačica je kazala, de je vun skočil zločinec.

— Zaklala ga je strela. V pondeljek tjeđen je veliki viher nastal ober Šalomvár občine. Eitner Šandorovi žojaci, su se bojali od velikoga vihra, zato su snopje žurno skup znosili i v križe skladali. — Ran da se najbolje delali, poči stréla med nje i Szegedi Janoš težak se mrtev zruši doli. — I njegov pajađaš, koj je kre njega delal, je opal doli, ali za čas je k sebi došel i gori se stal. — Iz Szegedi Janoša je stréla doli štežala svu opravu, a obutej na falačke reznesla. Na telu su mu ne našli nikakvu ranu, samo na glavi su mu bili lasi posmoleni, a na nogaj čudne linije križ-kraž Szegedi je na protuletej ostal za soldata i ve v oktobru bi moral nutri rukovati.

— Sreća jednoga cigana. Vas Pál gazda se v Peštu odpravil, da si pri ministerijumu nekakvu stvar izhodi. Doma je drugi nišči ne ostal, kak njegova mlada zaljubljena čerka, Trezika. — Dok se Vas Pál po Pešti šetal, dotepti su se v selu dva cigani, Rafael Anna i Karoly. Vas Treziki se strašno dopal mladi cigan, tak da je do vuh bila vu njega zaljubljena. — A cigana je ne bilo treba dugo nagovarjati, privoljil je k njoj. Ali kajti su se bojali, da otec neprevolji k ovoj ženitbi, zato su dokončali vu sebi, da skočiju. Predi kak bi to napravili, je Vaš Trezika prodala otcuvu hižu Rafael Anni. — Vaš Pál je sigurno široko gledal, da je v svojoj hiži mesto čerke ciganicu našel, koja se ne dala vun, kajti je dokazala s pismom, da je ona to hižu kupila od njegove čeri, kvitanciju ima v ruki, da je hiža splaćena.

— Smrt zbog jedne šake trave. Klar Ferenc iz Zalavanda je svojim sinom i žnjegovom ženom dimo išel proti večeru iz polja. — Pul, kod su išli, je ran kre grofove šume peljal. Tu njim je došlo na pamet, da su pozabili za konje malo trave nabrati i zato se odpravi mladi Klar svojim ženum v grofosku sumu travu brat. — Ran su nabrali za jednu plaftu, da je je zadržil Szakolczay Ignac logar. — Ovi dva su pobegli i plaftu su tam ostavili. A stareši Klar se nazaj obrnul i potrebuval od logara plaftu. Szakolczay logar je mislił, da se starec oče na njega postaviti, zato zdigne proti njemu pušku, koja se v ovim hipu sprožila i stari Klar se mrtev zruši doli. — Prestrelil mu je srdce. — Logar veli, da se je Klar žnjim hital i onda se sprožila puška, ali na mestu, de se to pripetilo, ne poznati, da bi se ova dva hitala. Logara su prijeli žandari i v rešt odegnali.

— Kuliko jih vumre v sušici? Poleg one statistike, koju je ministerium nutrašnjih poslov vun dal je februar meseca 6 jezer 531 ljudi vumrlo v sušici. Vu Fejervarmegiji 79, v Pečuhu 14, vu Fejervarmegiji 68, Szekesfeherváru 8, v Győrvarmegiji 30, v Győru 15, v Komaromvar-

megiji 71, v Komáromu 3, v Mosonvarmegiji 26, v Somogyvarmegiji 117, v Sopronvarmegiji 62, v Sopronu 4, v Tolnavarmegiji 72, vu Vasvarmegiji 124, vu Veszprémvarmegiji 68 i v Zalavarmegiji 148. Tak naša varmegija stoji v statistici na prvom mestu.

— Signal pri cugi po noći. Kossuth Ferencz trgovački minister je vun dal naredbu, da od 1-ga juliuša se nesmeju v noći pred cuge črteni lampasi deti, nego beli. — Do ve su dva črteni lampasi se svetili predi cugom od vezda budu beli viseli. Naredba veli, da beli glaz kam jakšu svetlošču da, kak črteni, zato je odredil, da se črteni lampasi zahitiju.

Za nove vinske zakone, štampanje (bornyilvántartás) dobiva ju se vu štamparnici Strausz Sándor Csáktornya.

Svakovrstne novosti.

Pripovesti med bošnjaki.

Jeden turski hodža i jeden srbski pop sta skup sedela pred jednom zdelom de je juha bila. Odzgor na juhi je splavavala mašca.

Hodža je sam štel mastnu juhu pojesti, zato veli pajađuš:

Dragi popove, turčin ti je takov, kakova mu je vera: veren i zgornju stran ljubi.

I stim zème zlicu i ksebi vleče mašču. Srbski pop je taki previdel, kaj oče turčin, zato pregovoril:

A srbski narod je niti jen hip ne miren, nego s čim se bolje meša koja-stvar, s tim je veselesi:

I frižko je změšal mašču z juhom.

II.

Jeden muž je vun poslat osem let staroga sina med gore, da pazi na mlade koze.

Dečecu je dugi čas bil na paš'i počel se kamenjem nahitavati. — Na nesreću svoju je jnput v koci hitil v glavu kamena, i koza se najenput pretegnula.

Da je muž vun došel i spazil, da mu je koza poginula, tak si je zdehnul:

Bog zna, kaj je dospelo ovoj koci?

A dečec je vu sebi mrmral:

I ja znam to tak dobro, kak Božek, samo kaj bi Božek predi povedal japi kaj je za falingu, a ja zatajim.

III.

Vumrl je jeden bogec. Duša mu je odšla v nebu i kučila po nebeskih vratah.

Za čas se odpreju vrata, i vun polukne sveti Peter. Pogledne od pete do glave siromaškoga bogca, a zatim veli:

Čakaj malo vu dvoru.

I stim zapre vrata.

Za kratko vrème vumre jedna sirota i njena duša odide v nebu i kući po vratah.

Opet vun polukne sveti Peter, ali kak je spazil, da opet jedna sirota stoji pred njim, srdito zakrici:

Eh, čakaj malo! Im nemaš tak silnoga posla?

Za čas vumre jeden vladika (srbski biskup) i njegova duša odide gori i kući po nebeskih vratah.

Da je sveti Peter vun poluknul i zgleđal vladika, odmah širom odpre vrata i veli:

Prosim, naj se potrudiju nutri, gospon vladika!

Da su to vidli ovi dva bogci, da je biskup nutri pušćen, koj je na zadnje došel, a oni ne, jako su se rezžalostili.

Jenput samo veli bogec zeni:
Znaš kaj bumo napravili?
Kaj? pita zena začudjeno.
S pravi se mi na hrbet, i buš vidla,
da nas taki pustiju nutri.
Siromaska žena se mu prez reči za-
vleče na hrbet.
A bogec stane k vratam i kući.
Sveti Peter odmah odpre vrata i kak
je spazil, da čovek nekaj nese na hrbtu,
pita ga:
Kaj si donešal? Kaj imaš na hrbtu?
Srbskoga biškupa kufer — odgovori
bogec.
No, onda hodi samo nutri. Daj sim
vladikov kufer, daj sim.
Tak je spravil sebe i siromasku ženu
vu nebeski raj.

Lexikon

Gabona árák. — Ciena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor.	fill.
Buza	Pšenica	25 60 —	
Rozs	Hrz	16 00 —	
Arpa	Ječmen	13.50 —	
Zab	Zob	14.30 —	
Kukoricza	Kuruza nova	16.40 —	
Fehér bab uj	Grah beli	16.00 —	
Sárga bab	zuti	13.50 —	
Vegyes bab	zínésan	13.00 —	
Kendermag	Konopljenoseme	14.20 —	
Lenmag	Len	20.50 —	
Tökmag	Košćice	19.00 —	
Bükköny	Grahorka	15.00 —	

A Néptakarékpénztár

Népszövetség Magyarizálásán
Főter, Bayer-csúcs-tele ház

Saját tőkéik 830.000.— K.
szerződéses viszonyban
a Magyar országos központi takarékpénztárral,
BUDAPESTEN
(saját tőkéi 25 millió K.)

Elfogad betéteket Leszámitol pénztár-
takaréknövényre 4 1/2% resekdelmi és ipari tárca-
kamatra, folyószámlára vártókat a legutányo-
megállapodás szerint; sabb kamatláb m-ilett;
Engedélyez váltó- és folyószámla hitelt;
Előleget ad minden- **Kötelezvényre**
némi kölcsönt ad **segélyegye-**
léte keretében he-
tenkinti visszafize-
tésre;
értékpapírra, vidéki pénz-
intézetek- és iparvállalatok
részvényeire, arany- és
ezüstneműekre és
ékszerekre;

Jelzálogkölcsönöket ad házra, telekre, földbirtokra
a Magyar országos központi takarékpénztárral való
szoros összeköttetéséül fogva, a legelőszóban
és legelőnyösebb feltételekkel nyújt 10—50 évig terjedő
törlesztéses **jelzálogkölcsönöket** készpénzben
vagy záloglevelekben.
Már lennálló jelzálogkölcsönöket
előnyös feltételek mellett convertál.

Elfogad a banküzlet körébe tartozó
mindennemű megbízásokat.
Felvilágosítások mindenkinek készpénz-
adatok.
Állítási órák: délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig.
596 1—3 Telefon-szám 126.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel
közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. jbró-
ság 1908 évi V. 481 és 482 számú végzése
következtében Dr. Tamás János perlaki ügy-

véd által képviselt özv. Sostarics Pálné perla-
ki lakos javára 1750—409 kor. 71 fill. s
jár. erejéig 1908 évi július hó 30 n. fogana-
tosított kielégítési végrehajtás után lefog-
lalt és 1591 koronára hecsült szobabutor és
fehéreműből álló ingóságok nyilvános ár-
verésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir.
jbróság 1908 V. 481 és 482/5 végzése foly-
tán 1750—409 kor. 71 fill. tőkekövetelés,
s járuléai erejéig beszámításával a már
fizetett összegeket Csáktornán gróf Festetics-
utca 74. sz. háznál leendő eszközlésére

1909 évi július hó 29-ik napjának d. u. 3 órája
határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-
fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron
alul is el fognak adatni.
Csáktornya, 1909. július 4-án. 595

353/1909. sz.

Arverési hirdetés

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel
közhírré teszi, hogy a perlaki kir. jbró-
ság 1909. évi V. 289/1. számú végzése
következtében dr. Kovács Lipót ügyvéd
által képviselt Csáktornyai gőzmalom javára
129 K 88 f. s jár. erejéig 1909. évi június
hó 18-án toganatosított kielégítési végrehajtás
útján le- és fölül foglalt 791 K becsült követ-
kező ingóságok, u. m.: lovak, csikó, hordók,
borok, szobabutor, üzleti felszerelés és
egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. jbró-
ság 1909. évi V. 289/2. sz. végzése foly-
tán 129 K 88 t. tőkekövetelés, ennek
1909 évi jan. hó 1. napjától járó 5%
kamatai és eddig összesen 66 K 38 f. bi-
róilag már megállapított költségek erejéig
Felsőpalfán, alperes lakásán leendő megtar-
lására

1909. évi aug. hó 3-ik napjának d. u. 2 órája
határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. év-
LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében kész-
pénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsá-
ron alul is el fognak adatni.
Perlakon, 1909. július 16-án. 590

389. sz. 1909. végrh.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel
közhírré teszi, hogy a perlaki kir. jbró-
ság 1909. évi V. 288/L. sz. végzése kö-
vetkeztében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyv.

által képviselt Mérei Ignác keszthelyi lakos
javára 461 kor. 78 fill. s jár. erejéig 1909.
évi július hó 2-án foganatosított kielégítési
végrehajtás útján lefoglalt és 1000 kor.
becsült következő ingóságok, u. m.: 4 drb.
pirostarka lenyész bika nyilvános árverésen
eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. jbró-
ság 1909. V. 288/2 számú végzése foly-
tán 461 kor. 78 fill. tőkekövetelés, ennek
1909. évi február hó 17. napjától járó 5%
kamatai, eddig összesen 92 kor. 98 fill. érben
bíróilag már megállapított költségek erejéig
Muraszentmarián, alperes házána! leendő
megtartására

1909. évi aug. hó 5-én d. u. 3 órákor

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881.
évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében
készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek,
becsáron alul is el fognak adatni. 599

Perlakon, 1909. évi július hó 21-én.

2347/909.

Arverési hirdetés.

A csáktornyai kir. jbróság közhírré
teszi, hogy Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd
által képviselt Tkálcec János battányi lakos
Soltics István úós Dimitrovics Máriaival
buzási lakos végreh. szenvedett elleni 98 K
90 fill. tőke, s jár. iránti végreh. ügyében
az árverést az 1881. LX. tcz. 144. 146.
§§-ai alapján elrendelte, minek folytán vég-
rehajtónak 98 K 90 fill. perbeli, 8 K vég-
rehajtás kérelmi, 18 K 30 f. árverés kérelmi
és a még felmerülő költségekből álló
követelése kielégítése végett a nyakyanizsai
kir. tszék és a csáktornyai kir. jbróság
területéhez tartozó s a csáktornyai 295
sz. tjkvben 369 hrsz. ingatlanra Soltics
István végrehajtást szenvedett illető fele 1682
kor. becsáron a csáktornyai 296 sz. tjkv-
ben 953 hrsz. ingatlanak u. a. illető fele
188 kor. becsáron

1909. évi augusztus hó 16-án d. u. 10 órákor,

ezen tkvi hatóságnál Wollák Rezső csáktor-
nyai felp. ügyvéd vagy helyettese közben
jöttével megtartandó nyilvános bírói árve-
résen eladatni fog.

Kikiállási ár a fentebb kiltett becsár
melynek felénél alacsonyabb áron a 369 hrsz.
ingatlan 2/3 áránál alacsonyabb áron pedig
a 953 hrsz. ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár
10%-át készpénzben vagy óvadékképes pa-
pirban a kiküldött kezéhez letenni és pedig
162 kor. 80 f. és 18 kor. 80 fill.
Csáktornya, 1909. május 15-én. 592

Kirándulók figyelmébe!

Bármely időre és irányba való társas kirándulásra igen alkalmas
6 személyre való

automobil bérelhető.

Kilométerenkint 85 fillér. Egész napra 100 korona. Nagyobb utaknál
megegyezés szerinti árengedmény.

591 1—3 **FISCHKANDL LEÓ, VARAŽDIN.**

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

**ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL**

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPESTI VACZI-UT 30.

**ELSORENDÚ
SZIVÓGÉTELEPEK
ÜZEMKÖLTSG.
LŐRŐ ÓRÁNKINT
KB. 14-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.**

**ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.**

**Steckenpferd-
Siliomtejszappan**

Legenyhebb szappan archörre és szeplő ellen jó hatással.

Mindenütt kapható!

960 22-40

**Mérleghitelesítés
:: Mérlegjavítás ::
Mérlegkészítés**

A „Mérleghitelesítésről” szóló törvény életbelépése alkalmával van szoracsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tízes, százados, tolos, súlyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. **Minden mérleget műhelyemből hitelesítetve szállítok el**, úgy a műhelyemben javítottakat is. — A javítás végezt. hozzá. me nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm. — A mérleg pontosságáért kezeséget vállalok. — Munkáim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

— A nagyérdemű közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu 668 8-24

épület-, műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító ::

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szornak bizonyult kézvezényél, csizmál és meghűtésnél, bedörzsolésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K-30, K140 és K2- és úgyasólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerháza az „Arany országhoz” Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi asztalküldés.

Butorvásárlók figyelmébe!

Ha jó és olcsó bútort akar vásárolni, forduljon bizalommal **HIRSCHL ÁRMIN** kárpitos és diszítő butorraktárába **VARAŽDIN**, Posta-utca 12. sz.

a hol a legolcsóbb árban szép és jó háló-, ebédlő- és szalonberendezéseket haphat. Ugyanott mindenféle diván a legolcsóbbtól a legfinomabbig jutányos árban kapható. Javítások is elfogadtatnak.

593 1-3

ELSŐ MAGYAR-HANGLEMEZGYÁR

Egy darab **kétoldali lemez**

4 K.

Nagyobb kötésünk folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a **GRAMOFON LEMEZEK** árát leszállíthattuk és ezentűl

legjobb felvételi kétoldali lemezeket **4 koronáért szállíthatunk.**

Kívánatra jegyzéket bármintve küldünk:

**Graner Testvérek
Csáktornya.**

854 4-8

**STOCK - COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi borpártal

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. 866 38-62

Kapható minden jobb üzletben.

Császárfürdő Budapest. - Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással bírnak; állatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénasavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld

602 12-10

AZ IGAZGATÓSÁG.

Törvényesen védve. **„Kangya-sósorszesz”** Törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen háziaszer bedörzsolésre.

nagy üveg ára 1 K. 50 fill.
Kis üveg ára 80 fill.

Kapható: Csáktornyan a gyógyszerertárban és az egyedüli készítőnél:

**Sziucs Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom
Zalamegye.** (Számos elismerő levél).